

Gireson mebusu Musa Kâzım Bey ve dört refikinın Gireson belediyesi namına ithal edilen elektirik tesisatına müteallik alat ve edevatın gümrük resminden muaf tutulmasına dair $\frac{2}{84}$ numaralı kanun teklifi ve Bütçe encümeni mazbatası

Riyaseti Celileye

ESBABI MUCİBE MAZBATASI

Gireson belediyesi, şehrin Elektirikle tenviri için şehirde elektirik tesisatı vücuda getirmeğe başlamış ve bir taraftan bu maksadın te'minine yarayan makine ve alat ve edevatile tesisat malzemesinin Avrupadan celbine teşebbüsle beraber bu müessesenin emsali sınaî müesseseler gibi kanun himayesinden istifadesini temin için resmî teşebbüsata dahi girişmiştir ; ancak bu teşebbüsleri neticelendirerek muafiyet ruhsatnamesinin istihsali kalem muamelatı dolayisile uzamış ve şimdi istihsal edilmiş olan muafiyet ruhsatnamesinin imzasından evel sipariş edilen bu makinelerle malzeme gümrüğe gelmiştir. Bunları gümrükte tutmak zait arziye masarifi tediyesini mucip olacağı gibi tesisat için celbedilmiş olan Ecnebî mühendislerin de boş geçirecekleri günler için mukavele mucibince bir çok fazla tazminat vermek neticesi hasıl olacağı nazarı dikkata alınarak Belediye teminat mektubu vermek suretile bunları gümrükten çıkarmış ve Gireson gibi ümranda hasıl olacak terakki hariçte ve dahilde bütün memleket için hüsnü tesir davet edecek bir mevkiye olan bir şehrin elektirikle tenviri emrivaki haline gelmiştir. Ancak mevcut kanun ibaresine göre Gireson belediyesinin emsali himayeden müstefit olması ayrı bir kanun tanzimini müstelzim bulunduğundan atideki kanun teklifi bu maksatla tertip ve takdim olunmuştur, Kabulile bir şehrin ihyasını Meclisi Âliden istirham ederiz.

BİRİNCİ MADDE — Elektirik tesisatına müteallik olup Gireson belediyesi namına ithal edilen makine ve âlat ve edevatile tesisat malzemesinin Gümrük resmi affolunmuştur.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun icrasına Maliye vekili memurdur.

Gireson	Gireson	Gireson	Gireson	Gireson
H. Tarık	Hacim	Tahir	Şevket	M. Kâzım

T. B. M. M.

B. Encümeni
Karar № 47
Sayı № $\frac{2}{84}$

13-II-1929

Riyaseti celileye

Gireson mebusları Musa Kâzım Bey ve rüfekası taraflarından Riyaseti celileye takdim olunan ve 24/I/1929 tarihinde encümenimize havale buyurulan esbabı mucibeyi havi teklifi kanunî Maliye Vekili Bey hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

Esbabı mucibeye ve alınan şifahî izahata göre Gireson şehrinin elektirikle tenviri

İmtiyazını haiz olan mahallî belediyesince elektrik tesisatı için muktazi makinelerle alat ve edevat ve malzemenin Avrupaya sipariş olunmuş ve 26 Eylül 1928 tarihinde Giresona vürüt eden bu levazımın gümrükten muafim imrarına teşebbüs olundugu sırada Gireson belediyesi yedinde henüz muafiyet ruhsatnamesi mevcut olmadığı cihetle gümrük idaresince muafim imrara gidilemiyerek ruhsatname istihsali muamelesinin hitamına dekin gümrük resmi teminatı muvakkateye raptedilmek suretile vürüt eden levazımın gümrükten çıkarılmış bulunduğu ve her nekadar bilahara mevzu bahs muafiyet ruhsatnamesi dahi alınmış isede teşviki senayi kanununun 23 üncü maddesine nazaran muafiyet ruhsatname tarihinden başlayacağı cihetle ruhsatname tarihinden evel vürüt etmiş ve teminatı muvakkate ile imrar edilmiş olan tesisat malzemesinden dolayı mütehakkak 23 402 liralık gümrük resmi nin affinden başka bir yol görülmeyerek bu teklifi kanununin yapıldığı anlaşıldı .

Filhakika teşviki senayi kanunundan istifade hakkını haiz olan müessesatın hariçten getirecekleri bu gibi levazım gümrük resminden muafıdır. Gireson belediyesi de kanunun vaz ettiği usul ve şerait dairesinde vaktında müracaat ve muafiyet ruhsatnamesi istihsal etmekle elektrik tesisatına ait malzemeyi gümrükten muafim imrar hakkını haizdir.

Ancak anlaşıldığına nazaren Gireson belediye idaresi usul ve şeraite riayetle hata etmiş ve İktisat Vekâletine vaktında müracaat etmesi lazım gelirken Dahiliye Vekâletine müracaat ile vakit geçirmiş ve nehayet tesisat malzemesinin vürudu üzerine fazla arziye ve tazminat itasından kurtulmak için muafiyet ruhsatnamesi muamelesinin ikmalini beklemeksizin teminatı muvakkate ile gelen levazımın gümrükten imrarı mecburiyetinde kalmıştır. Elyevm teşviki sanayi kanununun sarahati evelce gelmiş olan bu levazımın müafiyetine müsait değildir ve hususî bir kanun ile affe gidilmekten başka çare kalmamıştır .

Halka hizmet için elektirik tesisatı vücuda getirmek isteyen bir belediye idaresinin usule ait olan bu hata yüzünden teşviki sanayi kanunu mucibince haiz olması tabiaten mümkün olan bir muafiyetten istifade etmemesi Encümenimizce de muvafik görülmemiş ve bu itibarla teklifi kanuni şayanı kabul ad olunmuştur . Ancak kanunun ahkamına daha ziyade vakif ve riayetkâr olmaları icap eden resmi müesseselerin bu kabil hatalara karşı celbi nazari dikkati lazım geleceğini bu münasebette Eucümenimiz kayda lüzüm görmektedir .

Teklifi kanuniyi tadilen hazırlanan layiha Heyeti Celileye arz olunur . 11/2/1929

Erzurum	Erzurum	Bursa	Aydın	Kâ.	Reis
<i>Nafi Atuf</i>	<i>H. Âziz</i>	<i>Asaf</i>	mehendis	Bursa	Edirne
Yozgat	Tokat	Kütahya	<i>Mitat</i>	<i>Muhlis</i>	<i>Şakir</i>
<i>S. Sırrı</i>	<i>Şevki</i>	<i>Niyazi asım</i>	İsparta	Giresun	Elaziz
			mükerrerem Bânzada bulunmadı	<i>M. kâzım</i>	<i>H. Tahsin</i>

Gireson belediyesince celbolunan elektirik tesisatı levazımına ait gümrük resminin teşviki sanayi kanununa tevfikan affine dair kanun layihası

MADDE 1 — Gireson belediyesince elektirik tesisatı için 1928 senesi eylulunda Avrupadan getirilen makina alatı ve edevat ile malzemenin mütehakkak 23 402 liralık gümrük resmi, mezkûr belediyenin bilahara istihsal eylemiş olduğu teşviki sanayi muafiyet ruhsatnamesine tevfikan affolunmuştur.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanun ahkâmını icraya Maliye Vekili memurdur.

